

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ
Кафедра обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною
безпекою**

МАТЕРІАЛИ

**V Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції
«ОБЛІК, АУДИТ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА ЗВІТНІСТЬ
У СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ
СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ»**

*присвячена 100-річчю заснування Дніпровського
державного аграрно-економічного університету*

13-14 травня 2021 року

м. Дніпро

УДК 657.6.221

Облік, аудит, оподаткування та звітність у системі забезпечення економічної стійкості підприємств: тези доповідей V Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції 13-14 травня 2021 р. – Дніпро : ННІЕ, 2021. – 151 с.

(Присвячена 100-річчю заснування Дніпровського державного аграрно-економічного університету)

Збірник містить матеріали за такими тематичними напрямками: «Бухгалтерський облік як інформаційне джерело контролю, аналізу та управління». «Сучасний стан та перспективи розвитку системи оподаткування підприємств». «Перспективи розвитку аудиторської діяльності в Україні». «Проблеми викладання обліково-аналітичних, фінансових та контрольних дисциплін у вищій школі». «Інноваційні технології підготовки та перепідготовки фахівців з обліку і оподаткування». «Управління фінансово-економічною безпекою підприємств».

Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори. Редакція не завжди поділяє думку та погляди автора. Відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права», при використанні наукових ідей та матеріалів цього збірника, посилання на авторів і видання є обов'язковим.

Оригінал-макет підготовлений у кафедрою обліку, оподаткування та фінансово-економічною безпекою в навчально-науковому інституті економіки Дніпровського державного аграрно-економічного університету.

Комп'ютерне верстання: Губарик О. М.

Зареєстровано в УкрІНТЕІ. Посвідчення № 534 від 16 жовтня 2020 року.

© Навчально-науковий інститут економіки
Дніпровського державного аграрно-
економічного університету, 2021

Література

1. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджене Наказом Міністерства фінансів України № 879 від 02.09.2014. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>

2. Методичні рекомендації з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів, розрахунків та незавершеного виробництва сільськогосподарських підприємств № 37-27-12/14023 від 04.12.2003. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1402555-03#Text>

СУЧАСНІ ФОРМИ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ: ЇХ ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

*Т.П. Погорєлова, к.е.н., доцент
Дніпровський державний
аграрно-економічний університет*

Безготівкові розрахунки, концентруючи всі тимчасово вільні грошові кошти в банку, створюють можливість використовувати їх як ресурси для короткострокового кредитування.

Безготівковий платіжний оборот повністю проходить через банківські установи, в яких ведуться рахунки підприємств і організацій.

Національний банк України видає обов'язкові для всіх банків та їх клієнтів нормативні акти, що визначають правила розрахунків.

Безготівкові розрахунки здійснюються за допомогою безготівкових перерахувань по розрахунковим, поточним і валютним рахункам клієнтів в банках, систем кореспондентських рахунків між різними банками, клірингових заліків взаємних вимог через розрахункові палати, а також за допомогою векселів та чеків, що замінюють готівку. Безготівкові розрахунки здійснюються в основному через банківські, кредитні і розрахункові операції. Їх застосування дозволяє істотно знизити витрати на грошове звернення, скорочує потребу в готівкових коштах, забезпечує їх більш надійне збереження.

Форма безготівкових розрахунків визначається платіжним інструментом, за допомогою якого розрахунки здійснюються.

Згідно до Постанови Національного банку України «Про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті від 21 січня 2004 року №22 платіжні інструменти – засіб певної форми на паперовому, електронному чи іншому виді носії інформації, використання якого ініціює переказ коштів з відповідного рахунку платника».

В Україні безготівкові розрахунки можуть здійснюватися із застосуванням платіжних інструментів у формі:

- 1) платіжного доручення;
- 2) платіжної вимоги–доручення;

- 3) платіжної вимоги;
- 4) розрахункового чека;
- 5) акредитива;
- 6) інкасового доручення (розпорядження);
- 7) векселів;
- 8) банківської платіжної картки.

Розглянемо деякі з форм з їх достоїнствами і недоліками.

Основною формою безготівкових розрахунків є платіжне доручення.

Платіжні доручення - це форма безготівкових розрахунків, що є розпорядженням вкладника рахунку (платника) своєму банку про переведення певної суми на рахунок одержувача коштів, відкритий у цьому або іншому банку.

При розрахунках платіжними дорученнями банк зобов'язується за дорученням платника за рахунок коштів, що знаходяться на його рахунках, перевести певну грошову суму на рахунок зазначеної платником особи в цьому або іншому банку в строк, передбачений законом або встановлюваний відповідно до нього, якщо інший строк не передбачений договором банківського рахунку.

Платіжні доручення за домовленістю сторін можуть бути термінові, дострокові.

Платіжне доручення може бути сплачено повністю або частково за відсутності грошей на рахунку платника, про що робиться відмітка на платіжному документі.

Платіжні вимоги-доручення - вимога постачальника до покупця оплатити на основі отриманих ним від розрахункових і відвантажувальних документів (транспортної накладної) вартість поставленої за договором продукції, виконаних робіт і послуг обслуговуючому банку. Випишується постачальником. Платник зобов'язаний протягом трьох днів подати в обслуговуючий банк акцепт на оплату.

Платник, визначивши можливість оплати отриманого платіжної вимоги-доручення, здає даний документ в обслуговуючий його банк для перерахування акцептованої ним суми на розрахунковий рахунок продавця. Таким чином, платіжна вимога-доручення являє собою вимогу продавця до покупця і доручення покупця своєму банку здійснити оплату на підставі розрахункових і відвантажувальних документів, що поставляється.

Платіжна вимога - розрахунковий документ, що містить вимогу кредитора - отримувача коштів за основним договором до боржника (платника) про сплату певної грошової суми через банк. Ця форма розрахунку більш відповідає фінансовим та господарським інтересам постачальників і покупців.

Розрахунковий чек - письмове доручення банку про переказ грошей з рахунку чекодавця на рахунок чекодержателя.

Сфера застосування акредитивної форми розрахунків недостатньо широка, її питома вага в структурі форм безготівкових розрахунків мала, але

відносно стабільна в умовах як планово-розподільчої, так і ринкової економік. Акредитив - це розрахунковий документ з дорученням однієї кредитної установи іншій здійснити за рахунок спеціально депонованих коштів оплату документів за відвантажений товар.

Постачальник подає в банк, який його обслуговує, заяву із зазначенням умов використання депонованих коштів. Після повідомленні про відкриття акредитива постачальник відвантажує товар і не пізніше трьох робочих днів після цього подає в установу банку реєстри рахунків і транспортні або інші документи, що підтверджують відвантаження. Якщо документи відповідають умовами акредитива, кошти того ж дня я зараховуються на рахунок постачальника.

За операціями з акредитивами всі зацікавлені сторони мають справу тільки з документами, а не з товарами, послугами або іншими видами виконання зобов'язань, з якими можуть бути пов'язані ці документи.

Інкасові доручення застосовуються при розрахунках по інкасо в випадках, передбачених договором, і розрахунках за розпорядженнями стягувачів засобів. Одержувачем коштів може бути банк, в тому числі банк платника.

Розрахунки векселями - одна з форм негрошових розрахунків, притаманних ринковій економіці. Правова регламентація угод, укладених з використанням векселів, здійснюється спеціальним вексельним законодавством.

Вексель - це письмове боргове зобов'язання, оформлене за встановленою формою, відповідно до якого юридична особа, яка видала вексель (векселедавець) бере на себе зобов'язання виплатити власнику векселя (векселедержателю) зазначену у векселі суму в зазначений термін.

У сфері грошового обігу банківські (пластикові) картки є однією з прогресивних технологій організації безготівкових розрахунків. Найважливіша особливість всіх пластикових карт полягає в тому, що на них зберігається певний набір інформації, який використовується в різних прикладних програмах.

У широкому сенсі банківська картка являє собою пакет банківських послуг, що включає три основних елементи: відкриття клієнту рахунку, надання картки і забезпечення руху грошових коштів відповідно до розпоряджень його власника. У вузькому сенсі картка - носій реквізитів рахунку, виконує дві основні функції: засіб ідентифікації клієнта і засіб доступу до рахунку.

Відома досить широка класифікація видів карток:

- поділ на клієнтську, використовувану тільки клієнтом банку при отриманні готівки для платежів або для підтвердження фінансових операцій, пов'язаних з банківським рахунком клієнта, і корпоративну, що дозволяє розпоряджатися грошовими коштами, що знаходяться на рахунку, а також здійснювати інші операції уповноваженою юридичною особою;

- в залежності від мети використання можливо поділ на платіжну і ідентифікаційну карти, при якому перша служить для забезпечення платежів, а остання ідентифікує власника картки для подальшої його реєстрації в інформаційно-технологічному процесі як суб'єкта, що дав санкцію на проведення однієї або декількох технологічних операцій;

- градація карток на кредитові і дебетові, при якій перші пов'язані з відкриттям кредитної лінії в банку, що дозволяє власнику користуватися кредитом при купівлі товарів і при отриманні касових позик, тоді як другі використовуються лише для отримання готівкових грошових сум в банківських автоматах або купівлі товарів з розрахунком через електронні термінали. Гроші при цьому списуються з рахунку власника картки в банку.

За своїми функціональними властивостями пластикові картки діляться на дебетові, розрахункові і кредитні.

Поширення пластикових карт обумовлено їх зручністю в застосуванні для різних суб'єктів підприємницької діяльності: для підприємців - в силу спрощення механізму розрахунків за поставлену продукцію, виконані роботи, надані послуги; для фізичних осіб - як альтернатива готівці.

Разом з тим зазначені переваги можуть бути реалізовані в повній мірі лише за наявності розвиненої карткової інфраструктури.

Отже, проаналізувавши всі достоїнства і недоліки форм безготівкових розрахунків, можна зробити висновок про те, що зараз, більший пріоритет приймають платіжні доручення та банківські платіжні картки, тому що вони прості і зручні у використанні.

ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ЯК ДІЄВИЙ МЕТОД КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ

*Т.М. Саванчук, к.е.н. доцент
Дніпровський державний
аграрно-економічний університет*

Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», встановлено, що: «метою ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства» [2], але для того щоб облік міг досягти вказаної мети, необхідно систематично здійснювати контроль за господарськими операціями. В системі такого контролю чільне місце займає контроль за станом розрахунків з постачальниками і підрядниками та правильністю їх відображення в обліку, адже такі розрахунки здійснюються всіма суб'єктами господарювання, а гарантією їх нормального функціонування є своєчасний розрахунок за отримані цінності чи виконані роботи.

<i>Махно С.В.</i>	
Особливості обліку розрахунків за відшкодуванням завданих збитків.....	36
<i>Нор К.О.</i>	
Нормативне забезпечення та елементи облікової політики щодо обліку дебіторської заборгованості.....	39
<i>Овчаренко А. Ю.</i>	
Облік власного капіталу: передумови інтеграції вітчизняного та зарубіжного досвіду.....	41
<i>Павловська Т. С.</i>	
Особливості обліку операцій з благодійною допомогою.....	44
<i>Подгорна Ю.</i>	
Особливості контрольних заходів в системі управління аграрного підприємства.....	47
<i>Погорелова Т.П.</i>	
Сучасні форми безготівкових розрахунків: їх переваги та недоліки....	49
<i>Саванчук Т.М.</i>	
Інвентаризація як дієвий метод контролю розрахунків з постачальниками та підрядниками.....	52
<i>Серченко Є.</i>	
Внутрішній контроль, як складова ефективної системи управління підприємством.....	56
<i>Ткаченко О.С.</i>	
Класифікація орендних операцій для цілей обліку.....	59
<i>Ткаченко О.С., Величко Р.</i>	
Аудит розрахунків з оплати праці на вітчизняних підприємствах.....	62
<i>Чепець О.Г.</i>	
Особливості складання фінансової звітності малих та мікропідприємств.....	65
<i>Черненко К.В.</i>	
Грошові кошти: розвиток новітніх інформаційних технологій.....	68
<i>Чернецька О.В.</i>	
Особливості обліку витрат і виходу продукції в аграрних підприємствах.....	70
<i>Chorny V.O.</i>	
Erp and economic security of the enterprise.....	72
<i>Шендрик К.А.</i>	
Бухгалтерський облік як інформаційне джерело управління.....	74
<i>Шмигель О.Є.</i>	
Особливості обліку й оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю.....	76